

a

RECOMENDACIÓNS E MEDIDAS PARA O DESENVOLVEMENTO DAS ACTIVIDADES DE EDUCACIÓN NON FORMAL, OCIO EDUCATIVO E TEMPO LIBRE ADAPTADAS Á SITUACIÓN DE COVID-19

1. INTRODUCCIÓN XERAL

O 31 de decembro de 2019 as Autoridades da República Popular China, comunicaron á OMS varios casos de pneumonía de etiología descoñecida en Wuhan, unha cidade situada na provincia chinesa de Hubei. Unha semana máis tarde confirmaron que se trataba dun novo coronavirus que foi denominado SARS- CoV-2. Do mesmo xeito que outros da familia dos coronavirus, este virus causa diversas manifestacións clínicas englobadas baixo o termo COVID-19, que inclúen cadros respiratorios que varían desde o arrefriado común ata cadros de pneumonía grave con síndrome de distrés respiratorio, shock séptico e fallo multiorgánico. Sen embargo, aproximadamente o 80% dos casos de COVID-19 notificados ata o momento son cadros leves. Ao tratarse dunha enfermidade transmisible débense extremar as medidas de precaución.

Coa información dispoñible ata o momento, o mecanismo principal de transmisión é por gotas respiratorias maiores de 5 micras (Pflügge), que non permanecen suspendidas no aire e depositante a menos de 1 ou 2 metros, por contacto directo das mucosas con secrecións, ou con material contaminado por estas, que poden transportarse en mans ou obxectos (similar á gripe). É probable unha

a

transmisión por superficies infectadas e describiuse a transmisión relacionada coa asistencia sanitaria, especialmente aos traballadores.

Ata onde coñecemos, o SARS- CoV-2 afecta de forma máis grave a maiores de 65 anos con patoloxía cardiovascular previa (sobre todo hipertensión e insuficiencia cardíaca) e en menor medida con patoloxía respiratoria crónica e diabetes. A letalidade aumenta coa idade. Os datos dispoñibles en China revelan que a mortalidade na franxa de idade entre 60-69 anos é de 3,6%, entre 70-79 anos é do 8% e a mortalidade nos maiores de 80 é do 14,8%.

OBXECTIVOS

- Ofrecer pautas para a adaptación das actividades de educación non formal, ocio educativo e tempo libre ao novo escenario provocado pola afectación do COVID-19.
- Favorecer o coñecemento e correcta aplicación das medidas hixiénico-sanitarias tanto nas instalacións, como no persoal, equipo de monitorado e nenos e nenas participantes en cada actividade.
- Establecer un protocolo de actuación que permita dar unha resposta ante un posible caso infeccioso por COVID-19.

a

2. O OCIO EDUCATIVO E O TEMPO LIBRE

Galicia é un referente nas actividades de educación non formal, ocio educativo e tempo libre que se programan, de xeito maioritario, durante os meses de verán. A maiores da Campaña de verán¹ que todos os anos programa a Xunta de Galicia, diferentes entidades, asociacións e empresas do sector, así como outras administracións, programan centos de actividades ao longo do noso territorio co obxectivo de ofrecer un recurso de educación no tempo libre para os nenos/as e mozos/as, e de conciliación para as familias galegas durante a época estival.

A crise sanitaria provocada polo COVID-19 supuxo que o Goberno central declarase o estado de alarma desde o pasado 14 de marzo, o que implicou unha restrición na circulación das persoas, a suspensión de clases presenciais ou as actividades de tempo libre en xeral, polo que os nenos e nenas viron limitadas as súas opcións de ocio e educación non formal.

Así mesmo, a progresiva volta ao traballo presencial fai necesario contemplar e valorar a oportunidade de ofrecer recursos de conciliación, como son estas actividades. Actividades adaptadas e extremando as precaucións e normas hixiénico-sanitarias establecidas polas autoridades competentes, nas que se reforce o recomendable distanciamento físico (1,5 metros), se empreguen os materiais de protección individual cando ese distanciamento non sexa posible e se traballe en grupos de participantes máis reducidos, sen perder o carácter educativo, interactivo e de participación polo que se caracterizan.

1 As actividades da Campaña de Verán da Xunta de Galicia son obxecto dun protocolo específico

a

O Decreto 50/2000, do 20 de xaneiro, polo que se refunde e actualiza a normativa vixente en materia de xuventude, recolle os seguintes tipos de instalacións xuvenís:

a) Albergues xuvenís: enténdese por albergue xuvenil toda instalación fixa que permanente ou temporalmente se destine a facilitarlle á mocidade aloxamento, como lugar de paso nos seus desprazamentos ou como marco dunha actividade de tempo libre.

b) Campamentos xuvenís: son instalacións ó aire libre dotadas duns equipamentos básicos fixos, nas que as pernoitas se realizan en tendas de campaña, caravanas, albergues móbiles ou calquera outro elemento facilmente transportable, e destinadas á realización de estadias con grupos de nenos e mozos para o desenvolvemento de actividades de lecer ó aire libre.

c) Granxas escolas ou aulas de natureza: son instalacións que, cumprindo os requisitos esixidos para albergues ou campamentos xuvenís, ofrecen equipamentos suficientes e adecuados para o traballo didáctico no tempo libre en técnicas agrarias e gandeiras, ou no recoñecemento do medio natural e na educación ambiental.

d) Residencias xuvenís: son instalacións de carácter cultural e formativo postas ó servizo dos mozos que por razóns de estudo ou traballo se ven obrigados a permanecer fóra do seu domicilio familiar.

a

Así mesmo, tamén se especifica que as actividades de aire libre, para os efectos do citado decreto, son:

a) Acampada: aquelas actividades nas que participe xente nova de ata 30 anos en número superior a 9, que non teñan carácter familiar, inclúan na súa duración un mínimo de 3 noites consecutivas e impliquen asentamentos humanos temporais nos que a pernoita se realice en tendas de campaña, caravanas, albergues móbiles ou calquera outro elemento facilmente transportable.

b) Marchas volantes ou rutas: aquelas actividades itinerantes nas que, de acordo co contido do parágrafo anterior, a pernoita se realice en lugares diferentes.

c) Campos de traballo: aquelas actividades que se desenvolven de acordo cun programa de traballo de carácter social e de interese xeral, sen ánimo de lucro, e na que os seus participantes sexan voluntarios.

Cómpre destacar que as actividades de tempo libre foron mudando e ampliándose ao longo de todos estes anos, polo que certas realidades (todas aquelas actividades sen pernoita, por exemplo) aínda non están recollidas na normativa. Por tanto, **as recomendacións, pautas e medidas do presente documento serán de aplicación para as actividades contempladas no dito Decreto**, e pretenden tamén servir de orientación para aquelas outras iniciativas vinculadas ao sector do ocio educativo e do tempo libre.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE POLÍTICA
SOCIAL
Dirección Xeral de Xuventude,
Participación e Voluntariado

Edificio Administrativo San Lázaro, 3ª planta
15781 SANTIAGO DE COMPOSTELA
Teléfono: 981 54 54 00

a

Especial mención merecen as Escolas de Tempo Libre. En Galicia contamos con 81 escolas censadas, autorizadas para impartir os cursos de monitor e director de actividades no eido do tempo libre, así como cursos de director de campo de traballo. O seu funcionamento, así como a programación da súa formación de cara aos vindeiros meses, serán obxecto de documentos e acordos individuais.

a

3. RECOMENDACIÓNS XERAIS PARA AS ACTIVIDADES DE EDUCACIÓN NON FORMAL, OCIO EDUCATIVO E TEMPO LIBRE

3.1. Compromiso conxunto

A realización de actividades do sector da educación non formal, o ocio educativo e o tempo libre deberá adaptarse ás recomendacións e medidas de prevención e seguridade que diten as autoridades sanitarias competentes. A maiores disto, é preciso establecer un compromiso conxunto entre os organizadores da propia actividade (sexa cal sexa a súa natureza), as familias e os propios participantes para que o desenvolvemento das actividades se poida realizar coas máximas garantías posibles.

Deste xeito, non poderán participar nestas actividades as persoas que se atopen na seguinte situación, que será aplicable tanto para o equipo técnico das actividades (sexan contratados ou persoas voluntarias), así como para os nenos/as e mozos/as participantes:

- Se a persoa é diagnosticada positiva por COVID-19.
- Presenta calquera sintomatoloxía (tos, febre, dificultade ao respirar) que poida estar asociada co COVID-19 durante os 14 días previos á súa participación.
- Estivo en contacto estreito ou compartindo espazo sen gardar a distancia interpersonal con algunha persoa afectada por COVID-19 nos 14 días previos á súa participación.

a

3.1.1. Declaración responsable

As persoas dos equipos técnicos, así como as persoas participantes en calquera actividade (ou no seu caso nai/pai ou titor legal se se trata dunha persoa menor de idade) deberán presentar, antes do comezo da actividade, unha declaración responsable, que recollerá, cando menos, os seguintes puntos:

- a) Condicións de saúde da persoa participante, na que se acredite non padecer ningunha enfermidade contaxiosa, nomeadamente o COVID-19, así como ningunha sintomatoloxía asociada á mesma.
- b) Aceptación, tras información previa por parte da organización, das condicións de hixiene e prevención nas que se vai a desenvolver a actividade.
- c) Aceptación de notificar inmediatamente á organización calquera problema de saúde vinculado ao COVID-19 durante o transcurso da actividade.

3.1.2. Actuación ante un posible caso de COVID-19

En cada actividade nomearase unha persoa responsable ou coordinadora COVID19, que será a responsable da coordinación das medidas de prevención e control da COVID-19 que se establecen neste documento. Esta será a encargada

a

de contactar coa Xefatura Territorial de Sanidade correspondente se existise algún abrocho ou algún caso de sospeita para coordinar as medidas de control deste.

Ante a manifestación de síntomas relacionados co COVID-19 por parte dos nenos e nenas participantes na actividade, será necesario que comuniquen esta circunstancia canto antes ao monitor encargado do grupo, que será o encargado de poñer en marcha, xunto coa persoa coordinadora COVID19, o oportuno protocolo de illamento.

Deste xeito, a persoa participante que presente este tipo de síntomas deberá ser trasladada a un lugar illado, no que deberá permanecer e portar máscara cirúrxica. Se na actividade se conta con persoal enfermeiro, deberá ser este o que realice unha primeira atención con máscara facial FFP2.

Unha vez confirme os síntomas deberá poñerse en contacto co número de teléfono 900 400 116, ou 061 no caso de existir sintomatoloxía severa, para trasladar toda a información do caso e esperar instrucións; así como á Xefatura Territorial de Sanidade correspondente.

Así mesmo, avisarase tamén ao pai/nai/titor legal da persoa participante, aos que se terá plenamente informados do avance da situación, así como da decisión que finalmente tomen as autoridades sanitarias.

O persoal monitor encargado do subgrupo no que estivese a persoa participante, en colaboración co persoal enfermeiro (de habelo) e o coordinador/a COVID19, encargárase de revisar o círculo de contactos estreito do grupo do neno/a posible

a

afectado/a, co fin de facilitar a actuación da Xefatura Territorial de Sanidade e seguindo sempre as súas instrucións. Mentres non se descarte que se trata dun caso infeccioso por COVID-19, procurarase que os seus posibles contactos estreitos teñan a menor interacción posible co resto dos participantes.

A maiores das pautas anteriores, en todo momento se seguirán as indicacións das autoridades sanitarias competentes, que serán as que tomen as decisións precisas para protexer a saúde das persoas participantes na actividade.

Así mesmo, e ademais de contar coas pertinentes e habituais autorizacións, é recomendable avisar aos servizos médicos da zona si se realiza unha actividade que supoña un desprazamento numeroso de persoas participantes, sobre todo cando estas sexan de fóra do concello onde terá lugar a acción.

3.2. Formación e información

Toda entidade, asociación ou administración que desenvolva actividades de educación non formal, ocio educativo ou tempo libre durante este período de alerta sanitaria debe prestar especial atención á formación do equipo técnico, posto que será o encargado de velar polo correcto funcionamento da iniciativa.

Deste xeito, será competencia da organización asegurar que o seu persoal, tanto contratado como persoas voluntarias, teñan os seguintes coñecementos e formación básica:

a

- Formación para adaptar as actividades ás medidas e recomendacións marcadas polas autoridades sanitarias (distanciamento físico, emprego de máscara, etc.). Revisión das actividades a desenvolver, suprimindo aquelas que promoven o contacto físico máis estreito e primando as que poden levarse a cabo dun xeito máis individual ou con maior distanciamento, intentando non perder a dinámica de grupo.
- Formación sobre as medidas hixénico-sanitarias de carácter persoal recomendables, tales como a necesidade dun correcto e asiduo lavado de mans, o emprego de xel hidroalcolico, a colocación correcta da máscara, etc. Neste sentido, o equipo de monitorado será o encargado, tas recibir a formación oportuna, de ensinarlle aos rapaces e rapazas, o primeiro día de actividade, todos estes procedementos.

Pódense consultar titoriais no enlace: <https://femora.sergas.gal/Seguridade/Video-5-EPI>

Así mesmo, a administración autonómica facilitará o coñecemento dos protocolos ou guías oficiais que se desenvolvan para o sector da educación non formal, o ocio educativo e o tempo libre, co obxectivo de favorecer esta formación.

Ademais das ferramentas formativas para os profesionais do sector, a organización da actividade tamén debe manter unha canle de información e comunicación previa coas persoas mozas participantes e cos pais/nais ou titores legais no caso de ser menores de idade.

a

Antes do comezo da actividade, e por tanto antes de asinar a declaración responsable, as persoas participantes deben coñecer como se levaron a cabo as adaptacións das diferentes dinámicas, cales son as medidas hixiénico-sanitarias persoais e nos espazos, así como os protocolos a seguir durante a actividade.

3.3. Configuración dos grupos na actividade

O Decreto 50/2000 (Título II, Capítulo II e artigo 47) fixa a ratio mínima para as actividades de tempo libre en 1 monitor/a para cada 10 participantes. Tendo en conta a situación actual, onde se deben extremar as precaucións e levar un control máis exhaustivo dos grupos, é recomendable que se adopte unha ratio máis reforzada, de cando menos 1 monitor/a por cada 7 rapaces e rapazas no caso de que as persoas participantes teñan idades inferiores aos 9 anos.

Ademais, dividirase aos participantes en subgrupos de máximo 15 persoas máis os monitores correspondentes. Aínda que o grupo da actividade xeral poida ser máis elevado, cada subgrupo procurará traballar de xeito individual, sen contacto estreito co resto de subgrupos durante as diferentes accións, sen prexuízo das pertinentes rotacións que se realicen para que todos os subgrupos poidan desfrutar de todas as actividades programadas. Antes de cada rotación será preciso levar a cabo a pertinente hixienización do material empregado, tal e como se indica no punto 5.

Así mesmo, no caso de actividades levadas a cabo por entidades, asociacións ou empresas do sector do tempo libre, tentarase que a inscrición na actividade poida

a

realizarse de xeito telemático. No caso das administracións, esta deberá adecuarse á normativa vixente neste eido.

No caso de participación de nenos/as ou mozos/as con discapacidade na actividade, reforzaranse as ratios de atención se se considera necesario e prestarase especial atención ás medidas de prevención e hixiénico-sanitarias de carácter persoal, tendo en conta aqueles supostos que eximen da obrigatoriedade de portar máscara por parte da persoa con discapacidade.

3.4.Actividades ao aire libre

Á hora de realizar as actividades específicas da programación, tentarase que estas se leven a cabo en espazos ao aire libre. De non ser posible, nas accións en espazos pechados débese poñer especial atención ao distanciamento físico de 1,5 metros e, cando este non sexa posible, empregar máscara. Así mesmo é preciso realizar unha correcta ventilación do dito espazo, tal e como se indica no punto 4, priorizando aqueles espazos con maior amplitude para favorecer o distanciamento interpersoal.

a

4. MEDIDAS DE HIXIENE E PREVENCIÓN

Neste punto do documento diferenciarase entre as medidas e recomendacións hixiénico-sanitarias e de prevención fronte ao COVID-19 asumidas polas persoas, así como as que se deben implantar nas instalacións ou espazos nos que se leve a cabo a actividade².

4.1. Medidas persoais

Ademais de presentar a declaración responsable antes do inicio da actividade e non asistir se presenta sintomatoloxía asociada ao COVID-19, tanto o persoal monitor como as persoas participantes na actividade deberán seguir unha guía de pautas persoais de hixiene e prevención cada día da actividade.

Para favorecer a asimilación, comprensión e compromiso dos nenos/as e mozos/as participantes, o primeiro día organizarase unha dinámica lúdica-formativa, adaptada á franxa de idade, para que os nenos/as e mozos/as coñezan as diferentes medidas de prevención, hixiénico-sanitarias e os distintos protocolos que se deben seguir. Incidirase na propia hixiene persoal e no protocolo de detección: ante calquera síntoma vinculado co COVID-19, será necesario que o comuniquen canto antes ao seu monitor de referencia (punto 3.1.2).

De xeito xeral, estas son as recomendacións persoais de hixiene e prevención:

² Información de interese: <https://rse.xunta.gal/index.php/es/component/k2/item/8692-disponible-para-a-sua-descarga-a-guia-de-recomendacions-de-saude-laboral-ante-o-coronavirus>

a

- Manter a distancia interpersonal de seguridade sempre e cando sexa posible, priorizando aquelas actividades que faciliten este distanciamento. No caso de non ser factible, deberase empregar o uso de máscara tanto por parte do persoal monitor como das persoas participantes.
- O equipamento necesario do persoal monitor será subministrado pola organización encargada da actividade. No caso dos nenos/as participantes, estes deben traer a súa propia máscara á actividade, salvo que os promotores das mesmas acorden un sistema diferente coas familias e/ou os mozos/as.
- Hixiene de mans frecuente con auga e xabón ou solucións hidroalcohólicas. É importante que, cando menos, esta hixiene de mans se realice tras cambiar de actividade, antes e despois das comidas e despois de ir ao lavabo.
- Ao tusir ou esberrar, cubrir a boca e o nariz co cóbado flexionado.
- Usar panos desbotables e tirar estes tras o seu uso.
- Evitar tocar os ollos, o nariz e a boca.
- Evitar coller pertenzas alleas, así como o material do monitorado. Así mesmo, o monitorado procurará non compartir os seus medios particulares de traballo, tales como ordenadores, móbiles ou papelería. De ser necesario facelo, procederase a desinfectar o material posteriormente.

a

4.2. Medidas nas instalacións e espazos

En xeral, nos espazos e instalacións pechadas onde se desenvolvan as actividades e a convivencia dos participantes deberase extremar a limpeza e as medidas de prevención en zonas comúns, comedores ou espazos similares, lavabos e duchas, habitacións/tendas de campaña e salas interiores.

Neste apartado existen unha serie de recomendacións comúns, aplicables en función do tipo de actividade, e unhas recomendacións máis específicas para aquelas actividades de facer noite, tanto en instalacións fixas (albergues xuvenís, residencias, etc.) como móbiles (tendas de campaña).

4.2.1. Recomendacións comúns

- Instalaranse dispensadores de xel en todos os espazos comúns.
- Eliminaranse os mobles e utensilios que non sexan precisos dos espazos nos que se realizará a actividade.
- Deberase contar cunha sinalización visible sobre as medidas hixiénico-sanitarias e de prevención establecidas no desenvolvemento da actividade.

a

- Procederase a desinfectar o material empregado polos participantes antes dun novo uso.
- É recomendable unha ventilación constante dos espazos pechados. Revisarase o sistema de climatización da instalación, se existe, para asegurar a limpeza e o cambio dos filtros de aire exterior en caso necesario, co obxectivo de maximizar no posible o caudal de ventilación.
- Deberá extremarse a limpeza, prestando especial atención ás superficies de contacto máis frecuente como pomos de portas, pasamáns, billas, etc, utilizando para iso desinfectantes como solucións de lixivia (1:50) acabada de preparar ou calquera dos desinfectantes con actividade virucida autorizados.
- Manter a ventilación dos aseos permanentemente e indicar que os inodoros se descarguen coa tapa pechada. Limpar varias veces ao día os aseos.
- Na medida do posible, manter as portas abertas con cuñas e outros sistemas para evitar o contacto das persoas cos pomos, por exemplo.
- As papeleiras deben ser con tapa e apertura de pedal e deben estar distribuídas por todo o edificio.

a

- Os ascensores, de habelos, serán obxecto de limpeza continuada. O número de persoas que os utilicen debe ser aquel que permita manter a distancia de seguridade. Sempre se recomendará a utilización de escaleiras de forma preferente, cando sexa posible.
- Retirar as máquinas que se activan ao tacto. En caso de que non sexa posible, é preciso desinfectar as mans antes e despois do seu uso; e a limpeza debe de ser especialmente exhaustiva nos puntos de contacto directo co usuario.
- En canto aos dispensadores de auga, recoméndase a non utilización dos dispensadores con botella. En caso de empregarse, cada usuario ten que extremar a hixiene dos obxectos que vaia empregar. En todo caso, en ningún caso se pode beber directamente das billas.
- No caso de facilitar comida aos participantes por parte da organización, esta deberá distribuírse en bolsas pechadas ou ben adecuarse ás normas que sexan aplicables para aquelas instalacións con cociña e comedor. A comida non poderá ser compartida.

a

4.2.2. Recomendacións específicas

Estas pautas están pensadas de xeito específico para aquelas actividades de facer noite, tanto en instalacións fixas como móbiles, nas que é preciso realizar unha limpeza máis específica en determinadas estancias.

Neste sentido, e antes do comezo da actividade, deberase realizar unha limpeza e desinfección xeral previa en toda a instalación. Ademais, este proceso de desinfección total levarase a cabo tamén entre o remate e o inicio das sucesivas actividades si se trata de grupos distintos. Esta acción non substituirá, en ningún caso, á desinfección diaria dos espazos ocupados, cuxa limpeza se verá reforzada. Así mesmo, evítase a limpeza en seco para non remover po, intentando sempre realizar arrastre húmido. Manteranse as seguintes frecuencias de hixiene polas diferentes zonas:

- Zonas comúns (salas, aulas...): todos os días limpanse, cando menos, tres veces.
- Cociña, comedor e similares (tipo merendeiros): despois de cada uso.
- Lavabos e duchas: incrementar a súa limpeza despois das horas de máis afluencia (mañá e noite).
- Habitacións: recoméndase a máxima aireación posible como mínimo de 15 ou 20 minutos diarios. Extremarase a limpeza nas portas, pomos, ventás, espellos, mesas e demais mobles da habitación. A lencería de cama será

a

renovada, de ser necesario, unha vez a metade de quenda para actividades superiores aos 7 días con pernoita e, sempre, ao finalizar cada quenda. Deberá someterse a un ciclo completo a unha temperatura de entre 60 a 90 grados. Correspóndelle a cada particular recoller a roupa sucia e gardala nunha bolsa pechada, evitando sacudila e procedendo ao adecuado lavado de mans despois de facelo.

- Tendas de campaña: todos os días ventilaranse entre 15 ou 20 minutos diarios e, se é posible, someteranse a unha desinfección interna en actividades superiores aos 7 días con pernoita. A desinfección interna contempla o saco, mantas e funda de almofada, así como as colchonetas/esterillas. Así mesmo, se as tendas se empregan para outro grupo diferente de persoas, deberase realizarse unha limpeza a fondo das mesmas. Empregaranse os produtos virucidas autorizados polo Ministerio de Sanidade, respectando sempre as indicacións da ficha de seguridade do produto utilizado.

É importante que os usuarios manteñan a súa estancia recollida para favorecer as tarefas de limpeza.

A maiores, en todas as estancias comúns dispórase de dispensadores de xel ou outra solución hidroalcohólica, tal e como se indica nas recomendacións comúns.

De existir persoal de limpeza e cociña propio na instalación, ou subcontratado, este deberá seguir as medidas propias establecidas polas autoridades sanitarias

a

competentes para o seu ámbito. Como pautas base, todas as súas tarefas deben realizarse con máscaras e guantes dun só uso e non portar ningún tipo de anel, pulseira, pendentes ou similar. Unha vez rematadas as tarefas deberán realizar unha completa hixiene de mans, con auga e xabón, como indican as diferentes recomendacións hixiénicas dispoñibles na páxina coronavirus.sergas.gal, e mudar o seu uniforme de traballo.

Por último, para a recepción de mercancías habilitarase unha zona de descarga á que accederá o transportista, evitando tanto o contacto co persoal de cociña como o acceso e almacéns e cámaras. Unha vez o transportista marche, procederase á desinfección oportuna dos embalaxes antes de ser trasladados ao lugar de almacenaxe. Cando o material o permita, optarase por eliminar totalmente a embalaxe orixinal.

En todo caso, o responsable da instalación, de habelo, ou o máximo responsable da actividade, deberá velar porque non entre ao recinto ningunha persoa allea que non teña autorización previa para facelo.

Na organización dos servizos e actividades diferenciaranse os circuítos de servizos (limpeza, subministracións ou cociña) dos de participantes e actividades, para evitar o contacto entre adultos dos servizos e os nenos/as participantes e monitorado.

a

5. MEDIDAS ORGANIZATIVAS

Ademais de incrementar as medidas de limpeza e de prevención, tanto persoais como nas instalacións, é preciso levar a cabo unha revisión do aforo nos espazos, así como das propias actividades do sector do ocio e o tempo libre, co fin de adaptalos ao recomendado distanciamento físico por parte das autoridades sanitarias en todas as facetas da vida diaria. Neste sentido, diferenciamos dous tipos de medidas organizativas: na instalación/espazos e nas actividades.

5.1. Medidas organizativas nas instalacións e espazos

Sobre a cuestión do aforo nas actividades do sector do tempo libre, a *Orden SND/458/2020, de 30 de mayo, para la flexibilización de determinadas restricciones de ámbito nacional establecidas tras la declaración del estado de alarma en aplicación de la fase 3 del Plan para la transición hacia una nueva normalidad* recolleu, no artigo 43, a seguinte regulación para a realización destas actividades:

- 1. Se podrán realizar actividades de tiempo libre destinadas a la población infantil y juvenil, siempre que se garantice el cumplimiento de las recomendaciones de prevención e higiene del Ministerio de Sanidad y la disponibilidad de un procedimiento para el manejo de posibles casos de COVID-19; así como aquellas otras condiciones que, en su caso, establezca la autoridad competente de la comunidad autónoma en la que se realicen dichas actividades.*

a

2. Cuando el desarrollo de las actividades previstas en el apartado anterior se lleve a cabo al aire libre, se deberá limitar el número de participantes al cincuenta por ciento de la capacidad máxima habitual de la actividad, con un máximo de doscientos participantes, incluyendo los monitores. Cuando las citadas actividades se realicen en espacios cerrados, se deberá limitar el número de participantes a un tercio de la capacidad máxima habitual de la actividad; con un máximo de ochenta participantes, incluyendo los monitores.

3. Durante el desarrollo de las actividades se deberá organizar a los participantes en grupos de hasta un máximo de diez personas, incluido el monitor. En la medida de lo posible, las actividades e interacciones se restringirán a los componentes de cada uno de estos grupos.

Por tanto, esta é a normativa de aplicación ao respecto da realización das actividades do sector do tempo libre para a fase 3 do Plan para a transición cara unha nova normalidade, sen prexuízo das sucesivas regulacións que se puideran suceder ao respecto polas autoridades competentes.

Neste sentido no DOG nº 115 do 13 de xuño de 2020 publicouse a Resolución do 12 de xuño de 2020, da Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Sanidade, pola que se dá publicidade do Acordo do Consello da Xunta de Galicia, do 12 de xuño de 2020, sobre medidas de prevención necesarias para facer fronte á crise sanitaria ocasionada polo COVID_19, unha vez superada a fase III do Plan para a transición cara a unha nova normalidade, que no apartado 3.29 do Anexo

a

Medidas de prevención (Realización de actividades de tempo libre dirixidas á poboación infantil e xuvenil) establece que:

-1. Poderanse realizar actividades de tempo libre destinadas á poboación infantil e xuvenil cando estas se leven a cabo ao aire libre sempre que se limite o número de participantes ao 75 por cento da súa asistencia máxima habitual, cun máximo de 250 participantes, incluíndo os monitores. Cando estas actividades se realicen en espazos pechados non se deberá superar o 50 por cento da capacidade máxima do recinto, cun máximo de 150 participantes, incluíndo os monitores.

2. Deberán establecerse as medidas necesarias para procurar manter a distancia de seguridade interpersoal durante o desenvolvemento das actividades ou, no seu defecto, para a utilización de medidas alternativas de protección física con uso de máscara. En todo caso, seguiranse os protocolos que se elaboren para este tipo de actividades.

3. As actividades deberán realizarse en grupos de ata 15 persoas participantes, máis os monitores correspondentes, que intentarán traballar na medida do posible, sen contacto entre os demais grupos.

a

Estas medidas serán de aplicación tras a superación da fase III do Plan para a transición de cara a unha nova normalidade e ata o levantamento da declaración de situación de emerxencia sanitaria de interese galego.

Tendo isto presente, é convinte analizar máis pormenorizadamente, a maiores do aforo, que recomendacións ou pautas organizativas se deben seguir nos espazos comúns e/ou compartidos das instalacións onde se desenvolven as actividades.

Para elaborar estas pautas tomáronse como referencia as diferentes guías artelladas polo Instituto para a Calidade Turística Española (ICTE) para o sector, uns documentos nos que, no caso particular de albergues, se coñeceu e se tomou en consideración a realidade dos albergues xuvenís que forman parte da Red Española de Albergues Juveniles (REAJ).

Neste sentido, no caso de actividades que se celebren en instalacións fixas ou móbiles, cómpre ter presentes as seguintes recomendacións para os diferentes espazos, de habelos:

- Zonas de comedor ou similares: non superarán o aforo que garanta a distancia mínima legalmente establecida entre comensais. Se é preciso establecer quendas de comida para poder cumprir con este protocolo, deberán ser articuladas polo responsable da instalación/actividade. Debe retirarse das mesas calquera elemento decorativo e produtos de autoservizo, priorizando as monodosas dun só uso. É preciso priorizar o servizo de comida tipo buffet, polo que se deberá arbitrar un sistema de

a

acceso que evite aglomeracións, así como a manipulación de aparellos de uso común. Será o propio persoal de cociña o encargado de manipular e servir.

- Lavabos e duchas: o uso das duchas estará controlado polo monitor de cada grupo, de existir varios subgrupos na actividade. Estableceranse quendas de mañá e de tarde para evitar unha ocupación elevada e facilitar tamén a súa correspondente limpeza tras o seu uso. Se a instalación é un albergue xuvenil ou similar, procurarse facer uso dos mesmos lavabos en función da habitación/pavillón no que se estea aloxado.
- Habitacións: na ocupación das habitacións garantirase sempre unha distancia entre camas de 1,5 metros e, cando non sexa posible, instalaranse medidas de barreira.
- Tendas de campaña: é recomendable reducir o aforo da tenda de campaña ao 50%, mantendo a distancia interpersoal, si se trata de persoas participantes que non compartan convivencia. En todo caso, procurarse que ningún neno/a durma só nunha tenda de campaña. No caso de familias, si estará permitido que compartan a mesma tenda de campaña.

5.2. Medidas organizativas nas actividades

Dun xeito xeral, as actividades de ocio educativo e tempo libre son espazos de diversión, de formación, e tamén de fondo espírito convivencial. Neste sentido, as programacións de actividades por parte de entidades, asociacións, empresas ou

a

administracións durante o verán soen ser interactivas e participativas para conseguir a integración e inclusión de todos os nenos e nenas e mozos e mozas participantes, combinada cunha forte compoñente de educación en valores.

A situación actual fai necesario replantexar as tradicionais programacións de anos anteriores e adecualas ás normas actuais de distanciamento interpersoal, ou ben de emprego de máscara cando este distanciamento non sexa posible. É preciso realizar unha aposta decidida pola seguridade de participantes, monitorado e demais persoal técnico e voluntario, tratando de que a perda de calidade sexa a menor posible.

Para dar cumprimento a estas máximas, plantéxanse as seguintes pautas antes, durante e despois das actividades:

- Procurarase establecer unha recepción e recollida escalonada de participantes á actividade, fixando unha franxa horaria ou ben mediante cita previa. Na medida do posible, se o participante é menor de idade deberá vir acompañado unicamente por unha persoa responsable (pai/nai/titor legal). O mesmo criterio será de aplicación para a súa recollida.
- Tal e como se recolle no punto 3.3. de recomendacións xerais, é recomendable que se adopte unha ratio máis reforzada que a establecida no Decreto 50/2000, de cando menos 1 monitor por cada 7 rapaces e rapazas, cando as idades das persoas participantes sexan inferiores aos 9 anos.

a

- Ademais de reducir a ratio mínima, dividiranse aos participantes en subgrupos de máximo 15 persoas, máis monitores correspondentes. Aínda que o grupo da actividade xeral sexa máis elevado, cada subgrupo procurará traballar de xeito individual, sen contacto estreito co resto de subgrupos durante as diferentes accións, sen prexuízo das pertinentes rotacións que se realicen para que todos os subgrupos poidan desfrutar de todas as actividades programadas.
- Os participantes deberán realizar o correspondente lavado de mans con auga e xabón ao comezo e remate de cada actividade. Se isto non é posible, empregarase xel hidroalcolico.
- Tanto participantes como persoal monitor deberán portar máscara naqueles casos onde non sexa posible manter o distanciamento interpersonal. O uso de guantes non é recomendable de xeito xeneralizado, só para casos particulares, como a manipulación de alimentos que van ser consumidos en cru, por exemplo.
- Procurarase que cada participante teña material de uso individual, non compartido. Se isto non fose posible, tras cada uso e antes de ser utilizado de novo por outra persoa, este material deberá desinfectarse ou hixienizarse de xeito adecuado.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE POLÍTICA
SOCIAL
Dirección Xeral de Xuventude,
Participación e Voluntariado

Edificio Administrativo San Lázaro, 3ª planta
15781 SANTIAGO DE COMPOSTELA
Teléfono: 981 54 54 00

a

- No caso de realizar excursións polos arredores, limitar no posible os espazos moi concurridos. Nas actividades que contemplan pernoita, evitar no posible a realización de excursións.
- Priorizaranse os desprazamentos a pé durante as actividades.